

PISMO OKÓLNE Nr 258 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1956 r.

w sprawie zasad i form zrzeszania się ludności, form pomocy Państwa oraz zasad zbytu nadwyżek materiałów budowlanych produkowanych przez ludność z miejscowych surowców.

W celu szerszego wykorzystania miejscowych surowców i materiałów budowlanych dla rozwoju drobnego budownictwa zarówno uspołecznionego, jak i indywidualnego — Rada Ministrów podjęła w dniu 17 grudnia 1955 r. uchwałę nr 1022 w sprawie wykorzystania miejscowych materiałów i surowców budowlanych (Monitor Polski z 1956 r. Nr 4, poz. 29).

Uchwała zobowiązuje prezydium rad narodowych do rozwinęcia wśród ludności miast i wsi akcji organizowania na zasadzie dobrowolności zespołów i spółdzielni, które będą miały na celu prowadzenie zespołowej produkcji materiałów budowlanych z miejscowych surowców. W związku z tym, w wykonaniu § 10 uchwały nr 1022 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1955 r., ustala się, co następuje:

A. Zasady i formy zrzeszania się ludności.

Organizowane w drodze wzajemnego dobrowolnego porozumienia zainteresowanych osób zespoły produkcji materiałów budowlanych powinny być w zasadzie tworzone w obrębie jednej wsi, miasta lub osiedla. Tylko w wyjątkowych przypadkach, jeżeli cel zespołu może być osiągnięty jedynie przy szerszym terytorialnie zasięgu działalności, przewiduje się tworzenie zespołów w obrębie sąsiadujących wsi, miast i osiedli.

Najprostszą formą zrzeszania się ludności w celu podejmowania zespołowego pozyskiwania lub produkcji materiałów budowlanych powinny być zespoły tworzone na podstawie umowy zawartej na piśmie przez zainteresowane osoby.

Umowa powinna określać w szczególności:

- 1) członków zespołu,
- 2) teren i środki działania zespołu,
- 3) rodzaj i wysokość wkładów członków zespołu,
- 4) rodzaj, ilość i podział przewidywanej produkcji między członków zespołu,
- 5) okres czasu, na jaki umowa została zawarta,
- 6) datę zawarcia umowy i podpisy członków zespołu.

Wkłady członków zespołu oprócz robocizny mogą polegać na wkładach pieniężnych lub rzeczowych (surowce, materiały, narzędzia, urządzenia) oraz na udostępnieniu gruntów.

Umowa może stanowić, że zespół zatrudniać będzie fachowych pracowników nie będących członkami zespołu, jeżeli zatrudnienie pracownika jest konieczne ze względu na zakres prac prowadzonych przez zespół.

Przewiduje się, że zespół zamiast organizowania własnego wyrobu i wypału może porozumieć się z istniejącą na jego terenie spółdzielnią pracy, która posiada stały piec polowy z obsadą techniczną — w celu wykonania przez członków zespołu wszystkich prac niefachowych na następujących warunkach:

- 1) wartość wniesionej pracy zostanie zapisana na rachunek poszczególnych członków zespołu jako wpłata na poczet zamówionej cegły,

- 2) kolejność wydawania cegły poszczególnym członkom zespołu zostanie ustalona przez zarząd spółdzielni w porozumieniu z całym zespołem na wspólnej naradzie,
- 3) różnicę należności za otrzymaną cegłę członkowie zespołu wpłacają spółdzielni w gotówce,
- 4) cenę cegły ustala wojewódzka komisja cen w przewidzianym trybie,
- 5) zespół nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne straty poniesione przez spółdzielnię,
- 6) członków zespołu zatrudnionych w spółdzielni pracy przy wyrobie zamówionych cegieł nie wiąże stosunek służbowy,
- 7) czas pracy członkowie zespołu ustalają z zarządem spółdzielni,
- 8) wysokość wynagrodzenia za wniesioną pracę ustala zarząd spółdzielni w porozumieniu z prezydium terenowo właściwej powiatowej (miejskiej) rady narodowej, na podstawie stawek obowiązujących w przemyśle materiałów budowlanych.

Organizowanie spółdzielni w celu pozyskiwania i produkcji materiałów budowlanych z miejscowych surowców oraz pomoc Państwa dla spółdzielni regulują obowiązujące w tym zakresie przepisy.

B. Formy pomocy Państwa.

Dla pobudzenia inicjatywy ludności i ułatwienia jej organizowania się w zespoły prezydium rad narodowych wszystkich szczebli powinny rozwinąć przy pomocy prasy, radia, broszur, zebrań wiejskich itp. szeroką akcję informacyjną w zakresie wykorzystania miejscowych surowców do produkcji materiałów budowlanych oraz możliwości zastosowania ich w budownictwie miejscowym. W tym celu prezydium wojewódzkich rad narodowych powinny zorganizować w różnych rejonach budowę wzorowych obiektów z miejscowych materiałów i surowców budowlanych w celu zwiększenia zainteresowania miejscowej ludności tego rodzaju budownictwem.

W celu przyjęcia z pomocą miejscowej ludności w organizowaniu zespołów prezydium wojewódzkich (m. st. Warszawy i m. Łodzi) rad narodowych powinny opracować przystosowane do miejscowych warunków wzorcowe umowy zespołów oraz udzielać odpowiedniego instruktażu i pomocy prezydium rad narodowych niższego szczebla w organizowaniu zespołów.

Warunkiem uzyskania pomocy (organizacyjnej, finansowej, materiałowej, technicznej i innej) Państwa przez zespół jest zarejestrowanie zespołu przez prezydium powiatowej rady narodowej. Podania o zarejestrowanie wraz z odpisem umowy powinny zespoły składać do prezydium gromadzkich (miejskich, osiedli) rad narodowych, które po zaopiniowaniu przesyłają je niezwłocznie do prezydium powiatowych rad narodowych. Prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej po-

winno odmówić zarejestrowania zespołu, jeżeli dojdzie do przekonania, że działalność zespołu służyć będzie celom spekulacyjnym lub byłaby z innych względów niecelowa. Z tych samych względów, po zasięgnięciu opinii prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej, prezydium powiatowej rady narodowej może skreślić z rejestru zespół już istniejący.

Dla uzyskiwania materiałów budowlanych mogą być oprócz nieruchomości stanowiących własność członków zespołu wykorzystywane nieruchomości stanowiące majątek lub dobro b. gromad, jak również — za każdorazowym zezwoleniem prezydium powiatowej rady narodowej (powiatowy zarząd rolnictwa) — nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi. Za zgodą dyrektora zespołu państwowych gospodarstw rolnych mogą być wykorzystywane grunty wchodzące w skład państwowych gospodarstw rolnych.

Zezwoleń na uzyskiwanie materiałów budowlanych z gruntów stanowiących majątek lub dobro b. gromad udziela gromadzka rada narodowa po wysłuchaniu opinii zebrania wiejskiego. Zezwolenia te wydawane będą z zastrzeżeniem przepisu art. 38 ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkiej rady narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191). Gromadzka rada narodowa może postanowić, że za wydobyte przez zespół materiały należą się opłaty w określonej przez nią wysokości. Opłaty te wpływają do budżetu gromady.

Na terenie miast i osiedli mogą być wykorzystywane także nieruchomości stanowiące własność Państwa, a pozostające w administracji prezydentów miejskich (osiedli) rad narodowych. Mogą być również — za każdorazowym zezwoleniem dyrektora okręgu lasów państwowych — wykorzystywane grunty nieleśne wchodzące w skład państwowego gospodarstwa leśnego. Zespoły mogą również — w porozumieniu z właściwymi przedsiębiorstwami i instytucjami — nabywać zgodnie z obowiązującymi przepisami produkty uboczne i odpady, które nadają się do produkcji materiałów budowlanych, a uzyskiwane są przez te przedsiębiorstwa i instytucje w związku z ich produkcją podstawową bądź stanowią materiał pochodzący z rozbioru.

Prezydium rad narodowych w porozumieniu z terenowymi ogniwami Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłop-

ska”, a jeżeli idzie o spółdzielnie pracy — z wojewódzkimi związkami spółdzielni pracy, powinny ustalić formy pomocy dla organizujących się i nowoorganizowanych zespołów i spółdzielni w celu wydobywania i produkcji materiałów budowlanych z miejscowych surowców.

Pomoc ta powinna polegać w szczególności na:

- a) instruktażu organizacyjnym i technicznym,
- b) odpłatnym przydzielaniu niezbędnych materiałów zaopatrzeniowych i opału,
- c) odpłatnym wypożyczeniu niezbędnego sprzętu technicznego i środków transportu,
- d) umożliwieniu odpłatnego korzystania z urządzeń produkcyjnych i usług zakładów terenowego przemysłu materiałów budowlanych oraz zakładów produkcji pomocniczej przedsiębiorstw budowlano-montażowych,
- e) pomocy finansowej — w granicach ustalonych przez Ministra Finansów.

Prezydium rad narodowych zobowiązuje podległe im zarządy, wydziały i przedsiębiorstwa do udzielania w powyższym zakresie niezbędnej pomocy zespołom i spółdzielniom.

Opiekę i nadzór organizacyjny nad działalnością zespołów sprawują właściwe prezydium powiatowych (miejskich) rad narodowych.

C. Zasady zbytu nadwyżek materiałów budowlanych.

Nadwyżki materiałów budowlanych pozostałe po zaspokojeniu potrzeb członków zespołu powinny być zbywane mieszkańcom wsi (miast i osiedli) na cele indywidualnego budownictwa. Jeżeli zbycie materiałów budowlanych w powyższym trybie nie byłoby możliwe, prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej właściwej ze względu na siedzibę zespołu powinno wskazać nabywcę lub zezwolić na sprzedaż tych materiałów innym osobom.

Zbycie nadwyżek materiałów budowlanych następuje po cenach według kosztów własnych z doliczeniem zysku w wysokości ustalonej przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (wojewódzką komisję cen).

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*